

Öresjö vattenskyddsområde

jord- och skogsbruk

För att vi ska kunna behålla ett gott och säkert vatten även i framtiden behöver vattnet skydd. Marken ger normalt ett braskydd för vårt grundvatten, men skyddet behöver förstärkas i de områden där många använder marken på flera sätt. Därför finns skyddsområden för vattentäkter. Skyddsföreskrifterna talar om vad man inte får göra inom vattenskyddsområdet och när det krävs tillstånd eller anmälan.

Skyddsföreskrifterna ska dels minska risken för olyckor, dels minska konsekvenserna om en olycka ändå händer. Länsstyrelsen har fastställt skyddsområdet och skyddsföreskrifter för Öresjö ytvattentäkt. Föreskrifterna trädde i kraft 1 januari 2009.

Syfte

Syftet med regler är att skydda vattnets kvalitet. För dig som bedriver jordbruk gäller speciellt två faror för vattnet. Det första är risken för direkta skador på vattnet från olyckor med t.ex. diesel och kemikalier. Den andra är en långsiktig försämring av vattnet med ökande halter kemiska ämnen, exempelvis nitrater, i grundvatten och ytvatten. Det finns även risker med ökande halter av bekämpningsmedel i grund- och ytvatten.

Växtnäringsämnen och gödsel

Inom den primära och sekundära zonen måste du ha tillstånd för att yrkesmässigt hantera stallgödsel, andra organiska gödselmedel och slam från reningsverk. Dispens ges inte för spridning under december till februari. När du sprider gödselmedel eller slam ska du hålla både mark- och vindanpassade skyddsavstånd. Marken får inte vara vattenmättad, översvämmad, snötäckt eller frusen när du sprider gödsel eller slam. Du ska se till att spridningen utförs vid en tidpunkt som medför att så stor del av växtnäringsämnen som möjligt tas upp av grödan. Du bör se till att ha tillräcklig lagringskapacitet i gödselvårdsanläggningen för att kunna sprida vid bästa tidpunkt. Tänk på att lagra gödsel och slam på sådant sätt att det inte kan läcka till angränsande mark.

Bekämpningsmedel

Du måste ha särskild behörighet om du ska använda bekämpningsmedel yrkesmässigt. Du måste även ha tillstånd för att använda bekämpningsmedel inom alla skyddszoner. Lättrörliga ämnen får inte användas om inte särskilda skäl finns och du ska sträva efter att inte behöva använda bekämpningsmedel och i andra hand byta till det medel som är mindre skadliga för miljön. På sikt ska inga bekämpningsmedel alls användas

inom den primära zonen. Mark- och vindanpassade skyddsavstånd ska hållas till sjöar, vattendrag och dricksvattenbrunnar. Sprutan ska funktionstestas minst vartannat år. Påfyllning och rengöring av sprutan bör inte göras i primär zon.

Kemikalier

Om du hanterar sammanlagt mer än 250 liter för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen som petroleumprodukter, impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälsoskadliga eller miljöfarliga kemiska produkter inom primär eller sekundär skyddszon måste du söka tillstånd hos Miljö- och konsumentnämnden. Drivmedel i fordon och arbetsmaskiner är undantagna. Mer information finns i informationsbladet "Kemikalier" och på Miljöförvaltningens webbplats.

Cisterner

Särskilda regler gäller för cisterner, exempelvis invallning eller dubbelmantling. Mer information finns i informationsbladet "Cisterner" och på Miljöförvaltningens webbplats.

Kalkning av vattendrag eller våtmark

Före kalkning av vattendrag eller våtmark ska en anmälan göras till Miljö- och konsumentnämnden. Annan kemisk behandling av vattendrag än kalkning är förbjuden.

Skogsbruk

Inom primär skyddszon får du inte jord- eller vattenslä plantor behandlade med bekämpningsmedel. I sekundär eller tertiär skyddszon får jord- eller vattenslagningen inte utföras närmare än 50 meter från vattendrag. Kemisk punktbekämpning kräver tillstånd inom

Miljöförvaltningen

den primära och sekundära zonen. Annan bekämpning som inte är punktbekämpning kräver tillstånd i alla zoner.

Du måste anmäla till Miljö- och konsumentnämnden för att få utföra yrkesmässig gödsling eller kalkning i primär och sekundär zon. Askåterföring räknas inte som gödsling men du bör samråda med Skogsstyrelsen innan genomförandet.

Du bör avverka på ett sådant sätt att du undviker körskador i marken eftersom körskador ökar utläckaget av ämnen som kan påverka dricksvattnet, t.ex. kvicksilver.

Upplag

I primär och sekundär skyddszon är permanenta upplag utan tak av bark, flis, spån och liknande förbjuden. I primär skyddszon krävs tillstånd för tillfälliga upplag med lagringstid över tre månader. Det finns särskilda regler för upplag av såväl skogsmaterial som avfall och förorenade massor. Mer information finns i informationsbladet ”Upplag” och på Miljöförvaltningens webbplats.

Upplag av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjudet inom primär och sekundär skyddszon.

Normal avfallshantering av eget avfall, ensilageplast, fodersäckar, skrot m.m. är tillåten utan tillstånd. Det ska dock hanteras på ett ordnat sätt och inte i närheten av diken, vattendrag eller andra känsliga miljöer.

Maskiner och arbetsfordon

Du bör inte ställa upp dina maskiner närmare än 50 meter från dricksvattenbrunnar eller vattendrag. Om du gör en ny uppställningsplats bör den bestå av en hårdgjord yta, t.ex. asfalt, och vara utformad så att eventuella föroreningar inte kan nå marken runt omkring. Du bör också ha saneringsutrustning (t.ex. absorptionsmedel) i fordonet ifall det inträffar ett läckage. Om du behöver tanka eller hantera någon kemikalie måste du tänka på att skydda marken så att inte spill förorenar den.

Fordonstvätt

Du får inte tvätta fordon utomhus med avfettningsmedel eller andra bilvårdsprodukter. Du bör i första hand tvätta ditt fordon i ”gör det själv hall” eller i en automatisk biltvätt där tvättvattnet passerar ett reningsverk innan det släpps ut. Om du vill tvätta ditt fordon hemma någon enstaka gång går det bra att spola av det med enbart vatten, om det görs i sekundär eller tertiär skyddszon, på gräs- eller grusplan för att undvika avrinning till dagvattenbrunnar. Vattnet som rinner ner i dagvattenbrunnarna på gatan eller tomten renas inte på något sätt innan det kommer ut i ett vattendrag. Det innebär att de metaller, däckpartiklar, oljor, bränslerester, vägmateriel och andra miljöfarliga ämnen som fanns på bilen kan hamna i dricksvattnet.

Schaktning

När du ska gräva, schakta eller bygga om ett hus, tänk på att det finns särskilda regler för detta inom vattenskyddsområdet. Det kan krävas tillstånd. Mer information finns i informationsbladet ”Schaktning” och på Miljöförvaltningens webbplats.

Husbehovstäkt

Du behöver tillstånd av Miljö- och konsumentnämnden för att få bedriva husbehovstäkt i den primära skyddszonen. Även andra täktverksamheter är tillstånds- eller anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Mer information finns i informationsbladet ”Husbehovstäkt” och på Miljöförvaltningens webbplats.

Ansökan

Tänk på att söka tillståndet i god tid. Blanketter hittar du på Miljöförvaltningens webbplats. Du får betala en handläggningsavgift.

Mer information

Mer information hittar du på Miljöförvaltningens webbplats. Där finns kartor över skyddsområdet och skyddsföreskrifterna i sin helhet. Du kan också kontakta oss på telefon

Om en olycka inträffar!

Om det inträffar ett läckage eller en olycka som kan innebära risk för att yt- eller grundvattnet förorenas ska du omedelbart anmäla det till Räddningstjänsten på telefon 112. Kontakta även Miljöförvaltningen.

BORÅS STAD

MILJÖFÖRVALTNINGEN

POSTADRESS Miljöförvaltningen, Borås Stad, 501 80 Borås

BESÖKSADRESS Sturegatan 42

TFN 033-35 30 00 E-POST miljo@boras.se

WEBBPLATS boras.se/miljo